

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пош.
Конто пошт. шани. 143.322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів. —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполученням
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 5.00 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7.50 ал., Німеччині 7.50 ал.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехо-
словацькій 20 к. к., Румунії 150
лей, Болгарії 7.50 ал., Австрії
7.50 ал. — Зима адреси 1 зол.

Телеф. Редації 29-41.
Друкарня 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Апетити на владу.

Львів, 20. лютого 1929.

В деяких польських колах ніщо так не є тенденційне, як парламент, як парламентарний устрій, як демократична форма правління. Можна заранкувати твердження, що ніяка форма абсолютному не була так зневажена й осуджена, як та. соймівство. В ньому добачується корінь лиха і всю скажу турбот, які лягли на Польщу. І не можна сказати, що в тих злих твердженнях й нагромаджених обвинуваченнях немає великої долі правди. Бо польський парламент на противі свого 10-ти літнього існування, а головні в добі „суверенності“ не розв'язав ані одної капітальної проблеми, а деякі з них (як шир. національне питання) ще більше запутав.

Та це — розуміється — не є виною парламенту яко такого, тільки тих сил, що діяли в ньому і поза ним, а які сьогодні ще більше впливають на правлячі кола, поринаючи в свій круїж уже й саму інституцію парламенту.

Безп. Бльок співпраці з урядом й його вимогань повперники, повівши боротьбу за обмеження парламенту, від травневого перевороту старалися його на кожному кроці скомпрометувати й понизити. Після довгої підготовки, інтенсивно проєкт зміни конституції, який фактично переріс в інституцію парламенту, а завоювати своєрідний абсолютистично-президентський режим.

В справі зміни конституції розвинулася вже запальна боротьба, в якій живу участь беруть дві воюючі сторони: оборонці й противники парламентаризму. Перші, як ми вже зазначили у вступній статті, довгий час вчиняли боротьбу, бачачи відсутність її до більш пригрозного моменту. Та невдалий протидія у почутті своєї сили примусив оборонців парламентаризму вже тепер підняти кинену рукавицю і стати в бійні ризи.

Невдала виступу марш. Дашинського і безпідставне відкинення його компромісової пропозиції проурядовим табором (маюш. Шиманським) примусили польську демократію перейти з відступу в організовану оборону, бо на наступ вона ще не рішилася, не вважаючи на заповідь членів, що устроєна боротьба вирішиться на вулиці.

В обороні демократії виступили на сторінках „Роботак-а“ 6. пошол і 6. лідер „Визволення“ Ст. Тугут, без сумніву один із найширших і найпрестижніших польських політиків, який своєю думкою впливає ясно, досадно, адерно, виділяючи круїства і фальшу, таких приметних знаків більшості „лістиничних“ політиків в демократичного польського табору. Стаття Тугута: „Апетити на владу“ найшлях широким відомим у пресі Голізолі би й нам звернути увагу на цю важку статтю.

Майже від трьох літ — лише Тугут — є ми свідками прикрогого Польщі до волі, потреб і прагнень людини. Все — право і конституція, бюджет, себто публічний гріш, kwestія мина, ру і війни, права інституцій і права чоловіка — це в Річчосполитій має бути залежне від талану чи нездатності однієї. Повалою всі правні чинники, робиться беззастанне, невідступно, асеро нічим зусилля для повалення останків історії, змагається вже не до розпорощення громадянства, але до розтантання в ньому вської організації, всього, що є самостійне“.

А ця система є реакцією, що викликає нові конфлікти, „дає до вибору невідлучно піддання, або неорганізовані вибухи бунту“. Що станеться, коли ця система забракне свого творця і живого символу?

Українний сінд світла на ту систему кидає проголошений проєкт зміни конституції, який дає владу в державі скучує в руках одного чоловіка. Цей проєкт є намаганням залегалізувати самовладство в користь марш. Пілсудського, однієї, що на основі неписаного акту має повноту влади. Писаний акт нічого в даній хвилі не ви-

яснив би, бо навіть абсолютистична конституція мусить бути висловом пошуку праці, прав й обов'язків між правлячими й управлюваними. Марш. Пілсудський є людиною з багатьма різними прикметами, але він має й одну величезну хвибу: не хоче чи не вміє співпрацювати з людьми. Тому в воєнний писаний акт має би велике значіння, бо по всій правдоподібності марш. Пілсудський небавом вілішнов би від нього, як відійшов від президентури й прем'єрства.

Коліж проголошений проєкт хоче устійнити обсяг влади і способи ділення наступника Пілсудського. Дав йому всеобіймаючу повноту влади, кладє на його плечі нечувано важкий тягар. Питання, чи він буде в силі тією владою розумно користуватися, чи зможе він дивити той тягар, і тому постійно з'являється питання: хто ним буде? А відповідь на це питання незвичайно важка. Певним є тільки, що він не буде Пілсудський. А сам він не може правити. Мусить на комусь опертися і на кому саме: чи на старих родах, чи на поміщиках, чи на „серьезному стані“, чи на бюрократії, чи на військах, чи на „урядовому таборі“? Велі ці сили є господарчо слабкі і нестійкі, щоб на них можна опертися.

Таку повноту влади можна давати тільки генієві.

„Якщо майбутній президент буде тенієм, то може вдалось би йому розв'язати деякі труднощі, що сьогодні гноблять Польщу: безробіття, дорожнечу, лізі платні, національний снір, справу міжнародної безпеки. Один і в тому випадку польський наріб був би немовлятем, зодоланим винкою і мовчанням у хустці на плечах. А що, коли буде нездаром або дурнем? Як думаєте, чи Польща багато ще витримає тих ризикантських спроб? Урядовий табор вмовляє в нас, що все краще, як поворот до „буди соймівства“. Отже в тому соймівстві наріб учився і не має ніякої основи допускати, що сам не найшов би шляху до виходу дешевим коштом, як домашня війна. Польська демократія з тим дивом, який названо проєктом зміни конституції, що має бути останнім ліком, а є лише фальшивим апетитом на владу, не має й не може мати нічого спільного. Як спроба самостійної правно-державної думки стоїть він нижче всякого рівня і Польщі, як цілості, просто приносить снід. Як практична розважка є така від нас далека, від наших поглядів і наших інтересів, що не міг би бути навіть темою до дискусії. Той протидержавний проєкт повинен бути без потрібної дискусії відкинений в першому читанні“.

Сказано ясно, досадно й переконуючо. Стаття Ст. Тугута є заповідь виходу з пасивності і переходом від оборони до частинного наступу, але по всій правдоподібності тільки на парламентарному терені. Зазвич Ст. Тугута відкинути проголошений проєкт уже в першому читанні безумовно буде здійснений. Але що далі? — ось питання, на яке не має відповіді ніякий демократичний політик. Бо апетити на владу у теперішніх й носіїв є надто великі, — не лише у відомі до теперішності, але головні у відомі до будучини — щоб небуло мого їх зупинити на півдорозі. І один з помітніших членів Бльоку, виділений монархіст Мацькевич, теж не менше ширій і простодійний, заявив без обиняків, що нову конституцію треба буде ввести, не зважаючи на волю сойму. Зразком для нього є *modus procedendi*, припровадний югославійським королем Олександром.

„Після ствердження, — пише Мацькевич — неспроможності ввести новий устрій при допомозі сойму, треба буде сойм розв'язати і новий устрій проголосити декретом як обов'язуючий“.

Апетити на владу в справі великі, такі великі й безцеремонні, що аудар двох сил є неминуєчий.

Присилайте негайно копаду та списки громад і гуртків, що копадували на „Рідну Школу“, щоб витягнути їх у загальний список повітів і громад, який надить до друку Головна Управа „Рідної Школи“ у Львові, Ринок ч. 10.

Самоврядування.

(Від нашого постійного кореспондента.)

Луцьк, 14. лютого 1929.

Хто пам'ятає ідею й форму колишнього російського земства, тому й в голову не приїде ставити в одну площину з ним наше повітове й воєвідське самоврядування. Навіть так звані „жуці“ (обмежені) земства на наших землях тепер уявляються нам знаменитими у порівнянні з соймиками й воєвідськими радами.

Річ не в компетенції та формі, а в самій основі, на якій побудовані теперішні органи самоврядування. Під натиском певного ідейного руху сімдесятих років минулого століття царський поліційний абсолютизм змушений був піти на поступки: поставити земства по-за органами державно-поліційної влади. Вибірні земства з виборними головами були автономними територіальними органами громадської господарки.

В Польщі всі органи громадсько-господарського життя поставлені під безпосередній вплив та керму політ. влади. Це кермування урядовою рукою всіма галузями й галузочками життя особливо яскраво виступає на екрані так званого самоврядування. Головою соймику є повітовий староста, головою воєвідської ради воєвода — представники поліційної влади.

Гадаю, що є перебільшенням нова приповідка: „соймик називається самоврядуванням тому, що ним кермує сам староста“. Але є фактом, усім відомим, що домі старости в політ. голові самоврядувань виконували завдання, покладені на них вищими органами поліційної влади, уступаючи дрібні питання (не поліційного значіння) своїй волі соймикових зборів. Луцький соймик, наприклад, у минулому 1928 р. довісім не використав 30-тисячного неагровційного асигнування, в той час, коли видати на шляхи далеко перетягнуто за межі бюджету. Очевидно, що дороги на східних землях мають спеціальне й значно більше значіння для влади, ніж про це думають члени соймику. Тому-то й суми на дорожні потреби в ц. р. в бюджеті непропорційно зросли. Або: в той час, коли „не було засобів“ на будівництво будинків для сільських шкіл, на „потреби“ „Мацькеви Школьної“ ухвалювалися великі суми.

Правда, самоуправна ординація для представників населення можливість більшості головів спрямовувати свої засоби на дієві життєві потреби місцевого населення. Тому сама собою виникла потреба в „відповідній“ більшості. І ця потреба на Волині при виборах до т. зв. гмінних (волоських) рад і соймиків належно „задоволена“. Кому припадково довелось бути на волинській урядовій виставці м. р. той, можливо, зауважив нивому діаграмі персонального складу радних і членів соймику — по їх національності. Майже в усіх повітах разяча більшість радних-політиків, хоча українське населення складало 80—90 відс. В деяких повітах, де гніздилися хруїла, процент українців алав дуже низько (нижче 40). Дав прикладу візьмемо вибори хочби в одній „гміні“ Підлубні. Перші вибори, які дали значну більшість українців, були уневажені; зате другі вибори вже дали бажану меншість. Як це сталося? Це вже окрема справа, для якої тут замало місця...

В кожному випадку з 1927 р. північно-західні землі мають волюсний й повітовий самоврядування. Поминаючи будову цих самоврядувань, всеж треба сказати, що коли вони й не дали українському населенню того, що могли й повинні дати, то дали в кількох випадках докази деяких можливостей. З другого боку, висторічна практика вже виявила ті наші хвиби й занедбання, які є причиною малоуспішної праці названих самоуправних установ.

Ці хвиби й занедбання особливо унагляднили збори волюсних („гмінних“) рад і соймиків, які саме тепер закінчилися. Їм треба присвятити більше місця, а засоби до покращання праці наших радних і соймиковців анагають ґрунтовного обговорення. На цьому місці подам лише деякі спостереження як з загального перебігу громадського життя, так і з двоохденної присут-

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНИШЕ РОМАН ЗУБИК

ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА Ч. 16.

ВОВНИ на СУКНІ
і ЖІНОЧІ ПЛАШІ,
у великому виборі
ШОВКИ, СУКНА
НА МУЖЕСЬКІ
ОДЯГИ.

3 Ромуниї.

Просвітянський рух.

Перед війною мади майже всі наші громади на Буковині читали „Української Бесіди“. По війні румунська олігархія збила все українське освітнє життя і з українських читальень не лишилося й сліду. Після приходу до влади в Ромуниї нац-параністичної партії повіяло трошки лекшим духом і ось українські громади на Буковині починають поволі відновлювати свої давні читальні. Досі відновило свою діяльність 21 читальня „Української Бесіди“, а крім того українські емігранти в Джурджу, які заробляють на хліб в тамошній фабриці, заходяться як перші заснувати нове товариство „Просвіта“. Акція в справі основи, згд. відновлення українських читальень ведеться даліше.

Український жіночий зїзд.

При доволі численній участі українських жінок — між присутніми були й заступниці сільських і міських — відбувся 2. ц. м. в Чернівцях перший по війні зїзд українського жіноцтва в Ромуниї. Отворила зїзд заступниця голови „Жіночої Громади“ п. О. Павлох-Гузарева, що повітала присутню письменницю О. Кобилянську і всіх учасниць. Повстанням з місця вшановано померлих членів „Жіночої Громади“ за останніх 14 літ, імена яких вичислила п-ї Гузарева. Після того вибрано президію зїзду: почесною президенткою була п-ї Кобилянська, проводила зїзди п-ї Гузарева, секретарювала п-а А. Поповичівна. Після відчитання привітів виголосила добре обдуманний реферат про потребу розбудови „Жіночої Громади“ п-ї О. Гузарева, що дав притоку до оживлення дискусії. Другою референткою була п-ї М. Левицька, що говорила про створення фонду „Жіночої Громади“, який потрібний на абування сирітського дому і бурси. Ця справа викликала теж живу дискусію. Одначе в дискусії по обох рефератах забирали голос головно мушини і це вказує на те, що українські жінки на Буковині ще надто слабо приготувані до ширшого громадського життя. При кінці ухвалено вислати привіти Українському Педагогічному Інституту в Празі з приводу 5-ліття його існування, а даліше д-рові С. Смаль-Стоцькому й інсп. Ом. Поповичеві. Замкнула зїзд п-ї О. Гузарева, висказуючи віру, що небагато повстане в кожній селі кружок „Жіночої Громади“.

Відносини в Бесарабії.

Невиможно важке положення в Бесарабії характеризує лист селянина з Бесарабії до редакції „Часу“. Ось уривок з того листу: „Коли мені при-

несено газету „Час“ до хати, то я відказувався, бо боявся прийняти, бо нагадав собі, як то 1924-го року в нашому селі переслідували нас за політику, а навіть 12 розстріляли, а що нам було, то бодай того й собака не діждала. Аж коли учень розіслав мені, що тут нема нічого небезпечного, то прийняв. Здивувало мене, що редакція в Чернівцях дізналася про моє імя. Писно подав їй якийсь земляк-інтелігент з нашого села, які тепер порозкидані по всій Європі. Наше село величезне, має около 2000 хат і 10.000 душ. Як уявляю, що до мене приходять українські газети, то зачали приходити й слухати, що пишуть наші браття із Буковини, які мають газети у своїй мові, а ми тут у Бесарабії наче сироти живемо, нас покарчили раніше москалі, а тепер ромуни, й погана наша доля, щоб ми знали. Вибачте, що я так написав непонятно (дописувач мішає полєкуди російські слова), бо я не вчився по українськи. Аж серце мене болить, що я і ціле наше село, яке числить 10.000 душ, всі ми українці, а не маємо української школи. Як ми довідалися через вашу газету, що у вас жадають скрізь української мови, то так і заговорили ціле село, якби то так і нам дали школу в українській рідній мові...“

Рим дня 12. лютого 1929 р.

(Допис з Риму.)

Сиренський день. Зранку все небо затіяється хмарами. Час від часу наїдають нестримні бурхливі подуви південного вітру, воюкого і теплого широкко, що віщує дощ. І тим не менше, з самого ранку місто приймає святочний вигляд. Забували про небо, хмар, вітер — і помічали лише невідчужимий рух на вулицях, трамвай прибран маленькими прапорцями, а будинки громадських, державних та приватних інституцій в великих прапорах і з явними приготуваннями до великої білліації. Чим ближче до Ватикану, тим наразу білліація. — всі поспішають на площу св. Петра, — хто не може особисто, летить туди думом.

Сьогодні папа має вийти на балкон Ватиканської базиліки і дати своє благословення Римові, цілій Італії і цілому світові. А головню Римові і новій Італії. З 1870 р. — від дня вступу італійських військ до Риму, що в Риму, столиці Папської Держави, зробили столицю італійського королівства, аж до вибору (сім років тому) теперішнього папи Пія XI, ні один папа не виходив з Ватиканського палацу, ні один папа не благословив народу під кермою уаурнаторів. Тепе-

В. Островський.

60-літній ювілей „Просвіти“ відсвяткуємо найкраще, коли всі від „мала до велика“ станемо її членами. Тож спішіться зі зголошеннями в члени, надіславте вкладки й іншим пригадуйте.

ОСИП ТУРЯНСЬКИЙ.

ГОЛОС НОЧІ.

I.

Стара богачка Хима, її донька й зять нечелюди на потехи. Що і як вони їли, як виглядали і що думали, — це годі було бачити і знати. Чути було тільки, як у темну мовчанку візувалося одиоманітне тикання годинника та сербання якоїсь ріденької страви, мабуть пісного борщу. Аж ось темряву прошиб такий голос:

— Можеш ви, баби, та світао засвітили?

Зараз ніч увіляла йому в уха старечий, беззубий, заржавілий голос:

— Господь милосерний засвітив свічки на небі, а тобі ще за мало? А щож то з тебе дитина, чи що? Чи я тебе маю вчити їсти? А можеб тобі ще з матірньої груді молочка пописати? Що? Не трапиш на потехи ложкою з миски в рот? Хочеш пісний борщ по папськи їсти, ти, панчучу...

— Ваше скуство та скнірство вже мені боком лізе... Жінко, засвіти світао!

Тоненький, боязливий голос:

— Та як... чомуб не засвітити?.. Що?.. Мама не хочуть...

— Але я хочу, розумієш?..

Закрижжя відповіла, теща пустила в ніч ось які скреготанні слова:

— Хто тут у моїй хаті має право говорити „я хочу“, — ти, чи я?.. Ти тут у мене заздато собі розбираєш... ти, мій зятю... ти, огірочку зелений...

— Дай, Боже, щоб від тої мови вам язик не всох...

— Чуєш, доню, чого мені твій чоловік бажав?.. Щоб мені язик не всох... Го-го! Я знаю... Ти хочеш, аби мій язик мені заціпило... поломило... покрутило!.. О, ти, недозарений турочку! Недочекання твоє, щоб я тобі мій маєток записала!..

— Мамо, — обізвалася донька несміливо — таж мій чоловік вам нічого злого не хоче...

— Доню моя, я на тебе хухала, а тебе в люди вивела, я тобі статки й достатки придбала, а ти з ним одну руку тримаєш?..

Зять кинув до старої ось який жарт і досаду:

— Ей, коб той ваш язик так само світив, як він вам у роті вертється!.. Ото але було би світао в хаті!.. Як на шабас... Ану, покажіть язик... Я вам його засвічу...

Вичеркав сірник і зблизив його до голови тещі. Стара миттю кріпким дмухом загасила сірник, а з її уст почали вилітати слова, неначе гайвороння:

— Ти шабаснику... ти зайдо... ти, прибудо... ти, марнотрате лукавий!.. Ти мені все господарство прочеркаєш і просвітиш!.. Я тебе з моєї хати прожену!..

Зять перестав їсти. Вичеркав знов сірник і хотів засвітити ліхтар, який висався зі стелі. Одначе світао зараз згасло, бо не було в ямці нафти. Шукав її всюди в хаті та між тим говорив:

— Я вам засвічу, бо якже ви мене на помацки з хати викинете?..

— О, я тебе міглого ламачу, хочби ти мені в під'ямелю скочився...

Не напшов нафти. Западня папіроса, сім краєв стола й кочина задумані!

II.

Негайно після перемовки з зятем теща стала голосно молитися. При словах „Боже, милостив будь мені грішній“ так сильно себе татила в груди, неначе хотіла виплошити та вистрашити відтілі всі свої прогрішенія, волюні й неволюні. Коли вже була при сімох головних гріхах, пустилася у свою звичайну, вже здавна промовчену дорогу між печено й ліжком на піч, де на старі літа все гріла дрихлі кости і спала. Ішла на помацки й по дорозі глянула у віконце. Якраз тоді скінчила молитися:

— Четверте: обжирство; п'яте: пиянство...

Далі крикнула несамовито:

— Шесте... Світао!.. Ой! Світао!.. Доню, ходи сюди... Хто не світить?..

Мати й донька вперли очі в одиоме світао, що з недалекої сусідньої хати капало в пітьму

— Це, мамо, молоді Дашонька...

Світао в сусідки збило тещу з пантелику та шпильками кололо її в очі. Вона позирала на те світао так, неначе її очі хотіли його унісати в себе, — не з любови, а з ненависти. В цій старій жінці обізвалася темна стихія, що всезадно парювала ще тоді, як не було ще ані світу ані світаа. Навіть всемогутнє „Хай буде світао!“ не встигло прогнати тієї стихії й досі з душі багатьох простих і непростих людей народу, який через те, ще досі не випливає з моря темряви. Це пераїстє стихія — це одичіла тьма кромішних. Здавалося, що стара Хима стала уособінкою, висліанком, невідомим пісанинком тієї одичілої тьми.

Голосом, подібним до сипання кременястого піску, вона спитала:

— Чого вона світить?.. (Докончати буде)

рішній папа Піа XI, погано по своєму виборі, зробив у тому напрямі перший крок, і вишлюди на балкон бааліки св. Петра, благословив народ зібраний на площі. Те благословення поспричинило, як благословення нового папи, так і цьому світові. Сьогодні папа має благословити італійський народ на знак свого прощення і примирення.

Ватиканський Визень виходив зі своєї до-бровільної лизини. Таким чином стався найважливіший акт в історії Ватикану і Нової Італії, — так зване „Римське питання“ стало розв'язане. Фашистському урядові Мусоліні понастило зробити те, що ще кілька років тому вважалося цілком неможливим. Один з найбільших державних мужів Італії, Крісті, казав тоді, що той, хто міністр Італії, який розв'язав Римське питання, заслужить на назву найбільшого державного діяча. Можете собі уявити, як підноситься тепер престиж і престиж Мусоліні. Фашистський диктатор і престіж Мусоліні. Фашистський диктатор, змінив свої позиції в Італії і за її кордонами так, як не міг би їх скріпити нічим іншим актом, чи навіть цілими військовими актами.

Ще десять років тому, коли Мусоліні був лише значимим журналістом і послом до парламенту, він звертав увагу уряду на „Римське питання“. Я стверджував, казав він, що латинська імперська традиція Риму тепер передбачається католицизмом. Як що, як казав Момсен, 25 чи 30 років тому, не можливо залишатися в Римі, не відлучаючи асоційованої ідеї, то я думаю і стверджую, що єдина універсальна ідея, яка тепер існує в Римі, це саме та, що розвивається з Ватикану. Розріз католицизму в цілому світі, об'єднання до 400 мільйонів людей, які в усіх частинах світу дивляться на Рим, може послужити об'єктом зацікавлення і питання і для нас, італійців“.

Дійсно, в наслідок переривання дипломатичних зв'язків між Італією і Ватиканом, у випадках загрози інтересів католицизму в якихнебудь країнах цілого світу, Ватикан звертався на допомогу не до Італії, а до Франції, яка могла таким чином поширювати свій вплив і своє значіння в цілому світі, як обороняючи латинства і католицизм. З розв'язкою Римського питання ця роль перейде до нас природно до Італії і до Риму, що таким чином дійсно відразу займе в світі цілком інше становище, ніж займав, — в якому знову заграв ідея світової ролі і світового ана лінії.

Не трудно собі уявити, що творитиметься в Римі, коли папа вперше вийде на його вулиці. Для римлян це буде день найбільшого свята. Все в тепер всі чекають його з хвилюванням і цікавістю. І оповідають про нього цілі історії. Кажуть, що ніби папа коронується теперішнього короля Італії. Для того мають привести ніби спеціальну залізну корону Лангобардів з Монци. Це булоб дійсно велике свято і акт величезної чести. Останнім сувереном якого коронував папа, був Наполеон I. Кажуть, що коронуванням короля Італії короною Лангобардів, папа з одного боку має підкреслити своє спіритуальне значіння „мораль короля“, а з другого боку, піднести значіння того італійського королівства, якого так довго не визнавали його противники.

З Ватиканського Визня папа робить ватиканським сувереном. Він відмовляється від своєї бувшої столиці — Риму, визнає докопаний факт, що Рим є столиця Італії і задовольняється невеличким територією „Ватиканського міста“, що мавши всі прерогативи незалежної суверенної держави. Держава перелічена, найменша в цілому світі, але сама розв'язала накладала обмежувальні мала, щоб не зближувати цілком непотрібних турбот і клопотів біля внутрішньої адміністрації і урядування на території нової держави. Замість територіальної влади, папа володіє духовною владою. Рим, як жерело католицького світа і місце перебування Христового Намісника, визнається Святим Містом, а італійський уряд зобов'язується шанувати, щоб в цьому не було нічого, що суперечило б такому характерові Риму. Цей пункт може мати вплив на характер вітних заходів (в театральних виставах, не кажучи вже про поширення деяких протестантських (соціально-методистських) установ). Влада папи поширюється і на всі установи, пов'язані з релігійним вихованням. Релігійний шлюб набере всіх прав і визнається цивільними установами, — тим часом, як раніше призначало лише цивільний шлюб. Таким чином, католицизм здобув несподівано в Італії такі позиції, про які кілька років тому не могло й мріяти.

В цьому році папа святкує ювілей свого сепітального перебування на папському престолі. В день самого ювілею 12. лютого, опубліковано вістку про конкордат і його короткий зміст. Рим прибується в святочній барні, готує на вечір пішню і заміняє її вже виходу папи, що працює зрештою Службу Богу в церкві св. Петра.

А папа тимчасом готує, як кажуть, нові великі події на свій ювілейний рік. Говорять про скликання Екуменічного Собору, перерваного поїзми 1870 р.; говорять про неминучість проголошення єднання Церков, говорять про шлюб наслідного принца Італії з бельгійською принцесою Марією, який має перевести сам папа в бааліці св. Петра, говорять про коронацію самого італійського короля. Все Рим повний розмовами, таками, спогодами і прощаннями. Ніхто не знає певно, як що воно буде, але всі певні, що в Римі відкривається цілком нова і незвичайно цікава сторінка життя.

Вже іде дощ, але, по одній і групам, під парасольками і в непромокаємих одягах римляни примувають на площу св. Петра. І як його всідати дома в такий урочистий час? Підмо в ми.

Евг. Опацький.

За океаном.

Конвенції обох союзів.

В травні цього року будуть конвенції Українського Народного Союзу з Джерси Сіті, Н. Дж., й Українського Робітн. Союзу зі Скрен-тону, Па. Конвенція У. Н. Союзу буде в Ньюарку, Н. Дж., а У. Р. Союзу в Скрентоні, Па.

„Українські Шкільні Вісти“.

Товариство українських гр.-кат. дяко-учителів в Америці почало торік видавати свій орган п. з. „Українські Шкільні Вісти“, який цього року вступив уже в другий рік видавання. Це не значимий інформаційний часопис організації. Це передовіс підручник для навчання українських дітей в Америці. Редакційний комітет, в якого склад входять Теодозій Касків, Йосиф Буката й Андрій Гела, дбає про те, щоб підручник подавав якнайпопулярніше потрібні розвідки і матеріали з українознавства для вивчення української дітвори в Америці української мови, письменства, історії і географії. Щоби це подати якнайприступніше, редакційний комітет містить статті у формі розмов (питань і відповідей). Такі статті з розмовами були у виданнях минулого року і будуть далі цього року. Лише перше число цього року не має таких розмовних статей. Часопис цей виходить місячними книжками в окладині і коштує річно 1 долар.

Український радіо-концерт в Канаді.

Дня 7-го лютого відбувся український радіо-концерт в далекій Західній Канаді, в Едмонтоні, в провінції Алберта. Концерт уладив тамошній український хор Інституту ім. Михайла Грушевського і перелав з розсилкової радіо-станції SKUA.

Виклад М. Січинського про Україну.

Дня 31. січня виголосив Мирослав Січинський перший свій виклад у Філадельфії по повероті з Рад. Союзу про теперішнє становище на Радянській Україні. Салю Народного Дому при 6-й вулиці була битком набита. М. Січинський зясував три сторони теперішнього життя на Радянській Україні, а саме: 1. господарство; 2. культурне життя; 3. політичне життя. На всіх тих трьох ділянках положення України тяжче, ніж було перед війною. Система господарства крихлива, селя. Культурне життя розвивається стихійно, дарма, що комуністична влада Москви ставиться до України неприхильно. Політичний центр Москви спирається на силі червоної армії і чрезовичайки та на пропаганді комуністичних організацій. („Америка“.)

Агітаційна поїздка Чернова.

До Злучених Держав прийїхав на короткий побут з Європи провідник російських соціаліст-революціонерів Віктор М. Ченов, що був, як відомо, головою установчих зборів, які розігнали більшовики своїми штиками. В неділю 27. січня виголосив Чернов першу промову в Нью-Йорку. На зібранні були теж і більшовики, які кричали, щоб не дати йому говорити. Тоді виступив старий релактор жидівського дневника „Форвертс“, Арон Коган, і крикнув: — Негодяй, боїться правди! Тут Нью-Йорк, не Москва, де не вільно правди говорити! Більшовиків було мало, але коли вони не втихали, поліція їх випроводила. Чернов у своїй промові сказав, що більшовики не розв'язали жадного питання в Радянському Союзі, а що вони руйніку, то нема надії, аби загалом це розв'язали яке питання. Він заперечував, що соціаліст-революціонери встигнуть розв'язати всі питання, а між ними й національні, на першому місці справу українську.

З нагоди протимогольного місяця лютого, купуйте масово парті „Рідної Школи“, звільнюючі від алькогольних налітків! — Може їх дістати по ціні від 2 зол. у Кружках і в Головної Управі „Рідної Школи“, у Львові, Ринок ч. 10.

Місяць зїздів.

Зїзди наших центральних установ у березні.

Місяць березень стане цього року місяцем зїздів наших центральних установ. І так невідбутий дня 14. лютого наслідком перерви зв'язничного руху зїзду (заг. збори) „Сільського Господаря“ перенесено на день 1. березня ц. р. З тих самих причин невідбутий дня 16. лютого ц. р. зїзд (загальні збори) Ревізійного Союзу Українських Кооперативів відложено на дні 13. і 14. березня ц. р. На день 15. березня ц. р. заплановані загальні збори „Маслосоюзу“. Дня 21. березня відбудуться загальні збори „Просвіти“. Крім того відбудуться в тому ж місяці, а саме 2. березня, зїзд українських агрономів, подучений з загальними зборами „Сільки Українських Агрономів“. Та тим серія зїздів ще не вичерпується, бо на день 1. квітня заплановані загальні збори „Рідної Школи“. Хоч вони відбудуться в квітні, то підготовка до них буде відбуватися теж у березні.

Отже місяць березень стане місяцем дуже численних зїздів і зборів наших центральних установ. Всі збори розложені, як це бачимо з поданих в горі дат, досить рівномірно, так що до кожних з них можна належно підготуватися.

На всі ці зїзди звертаємо увагу широким колом нашого громадянства і наслідком, що вони ними як слід заінтересуються та якнайпрішче виконає всю підготовчу роботу до них. Далі ми певні, що солідно проведена підготовка праця дасть на всіх зборах цілком успішні наслідки для добра самих установ і тим самим для всього українського народу.

Учительські Краєві Зїзди.

III.

Загальне зібрання організації учителів українських приватних шкіл.

Українське приватне середнє шкільництво, яке довший час увалалося за переходею даше, починає, чим далі, стабілізуватися. Впливають на цю стабілізацію два чинники: з одного боку польський закон передбачує творення нових державних середніх шкіл тільки польських або українських середніх — тим самим (доки існує цей закон) не має мови про творення нових українських середніх шкіл або про удержання приватних українських шкіл — коли вони не мають статусу українських шкіл. З другого боку українське громадянство виявляє що-раз сильніше бажання мати свою приватну українську школу, яка служила б потребам нації.

Стабілізація українського приватного шкільництва потягає за собою необхідність стабілізації відносин серед учительства приватних шкіл. Українські приватні школи в Галичині — це або школи, що їх веде „Рідна Школа“, або школи Василянок. Відносини в одних і в других школах не зовсім упорядковані — на всякий спосіб далеко від того, щоб можна назвати їх стабілізованими.

Коли напр. у всіх неукраїнських приватних школах матеріальні відносини крапці (на 10 до 25 проц.) ніж у державних, то в українських приватних школах учителі побирають платню 25 проц. нижчу, ніж учителі державних шкіл (не виплачується їм 10 проц. додатку, вчеленого від січня 1925 до основної платні державних урядовців і не виплачується їм 13 проц. місячного додатку, виплачуваного державним урядовцям від 1928 р. в кварталних ратах, впріт не побирають вони мешканого додатку). Це тим більше дивно, що т. зв. прадавними учителями приватних шкіл — членами старшини Кружків і Головної Управи „Рідної Школи“ є у великій мірі державні урядовці (професори держ. шкіл, судді) або емерити, які самі користаються з усіх матеріальних упразднень і ні в одній виплаті не зрештою що-місячно 10% + 10% додатків в користь, скажім, „Рідної Школи“ або інвалідів, але рівночасно не рідко відмовляють приватному учительству права домогтися тих самих додатків і для себе!

З другого боку учительство приватних шкіл не має ніякого правного забезпечення. Молоді кандидати на учительство вступають на службу до приватних українських шкіл на підставі т. зв. декрету іменування учителем. В своїй несподіваності або ідеалі, або в примусовому становищі вони не пригадують, що це не є договір, який обов'язував би обидві сторони. З другого боку декрет іменування міг би мати партію забезпечення тільки тоді, коли на ним стояла прагматика, яка давала б заперуку додержувати всіх конвенцій, вжитих на себе декретом іменування.

Тимчасом у нас заступлено договір іменуванням (заповненим від державного заду) і не до-

створено за цих прагматиків, як це має державне вчительство?

Наслідок того, який, що чимало вчителів уклали свою працю в приватному шкільництві за тимчасову, перехідну і таке їх становище доводити до несподіванок, як було цього року в цюльський гімназії, звідки в початок цього шкільного року відійшло чимало вчителів до державних гімназій. Коли такий великий стан у приватних школах триватиме далі, можуть пошехувати небаром усі школи, бо кожного року можуть відстати державні посади вчителів по-раз то іншої приватної гімназії, гімназії-ж наслідком нестачі кваліфікованих сил втратять права державних шкіл і може розлетітися.

Цим неформальним відносинам намагається зарізати вчительство приватних шкіл. Вже перод роком повстала організація вчителів українських приватних шкіл, як стала секція при «Учительській Громаді», і поставила собі на перший раз домагання прагматиків. Зусилля цієї секції в першому році мали більш оборонний характер. Коли аніж до домаганням секції Головна Управа «Рідної Школи» виготовила прагматичу, секція мусіла ужити всіх сил, щоб не допустити до ухвалення її тому, що вона не відповідала вимогам школи.

Цьогорічний з'їзд, який вибрав головою організацію на найближчий рік директора *Антоня Крушницького*, вислухав його реферату про станові справи приватного вчительства і рішив домагатися: 1) введення в життя прагматиків у всіх українських приватних школах і то прагматиків у формі колективного договору, виправданого службовцями (в першу чергу «Рідною Школою») спільно з представниками організацій приватного вчительства середніх шкіл. Така спільна виправданна прагматика, прийнята обома сторонами — працедателями й вчительством, забезпечуватиме обидві сторони і як з одного боку забезпечуватиме вчительству правове становище, так з другого боку забезпечуватиме школи перед державними несподіванками, як це було в цюльській гімназії ц. р. Учителі почнуть себе громадянами неаполітичними в своїй організації, забезпеченими перед усіма безпаставними перенесеннями, звільненнями, з другого боку не можуть кожнорічно покидати школи, бо їм потрібна велика матеріальна підтримка.

Ухвалено й доручено Раді секції подбати, щоб таку прагматичу виготовлено до найближчого з'їзду Р. Ш.

Далі займалася секція матеріальним становищем вчительства і поставила домагання, щоб вчительство побило службові побори державного вчительства, далі щоб працедателі, рідно з законом, забезпечували всіх учителів в класі хорих і Пенсійному Інституті, бо не забезпечували вчительства своєчасно, дитяче тугарем на «Рідну Школу», яка згодом за минулих чотирьох років мусить сама платити до Пенсійного Інституту за кожного вчителя премію працедателів і службовців! (Тимчасом деякі вчителі двох шкіл у Львові — під боком Головної Управи — досі не забезпечені!)

Врешті піднесено ще заведання працедателів відносно кількох учителів не забезпечених в Пенсійному Інституті в давніших літах і вложено на Раді секції обов'язок подбати про полегшення цієї справи.

Зібрав вчительство доручило голові секції зreferувати всі ці станові домагання на загальному зборі «Учительської Громади», яке мало відбутися найближчого дня.

Загальне враження із зібрання організації вчителів українських приватних шкіл — корисне! Перше всього велика сила зборів була вповнена по березі! Учителів майже всіх середніх шкіл взяло участь цього року в зборі. Коли хто минулого року міг сумніватися в успіху праці секції — цього року, бачучи велике зацікавлення вчительства своїми становими справами, може як найвизначніше дивитися в майбутню організацію. Замітало те, що в зборі брали участь майже всі директори середніх шкіл, зазначаючи цим, свою єдність з вчительством. Крім того привітав з'їзд станова організація голова «Учительської Громади» й містоглова «Рідної Школи» проф. *Олександр Терлецький*, бажачи організації успішної праці.

Наради велися дуже поважно. Зацікавлені були всі найбільш важливі справи приватного вчительства. На Раді секції зачитав обов'язок виконати постанови з'їзду й довести їх до реалізації. Реалізувати постанови вчительства потрібно і на Головну Управу «Рідної Школи» й на її Кругли обов'язок подбати про фонди для поправки матеріальної долі вчительства, при чому вчительство надає свою допомогу й співпрацю в приданні фондів, з другого боку й Головна Управа «Р. Ш.» й Рада секції приватного вчительства повинні виплатити додатковий енергій і доброї волі, щоб виправдати й спільно прийняти за службовцями і службовцями учи-

тельську прагматичу, яку за «Рідною Школою» повинні прийняти всі інші українські приватні школи!

Українське приватне шкільництво виростає у велику силу — яка мусить відстати терді, захищені основи до свого розвитку! К.

Ювиль С. Стадниковой.

Привіти.

С. Стаднікова дістала з нагоди 25-ліття своєї сценічної праці цілу низку побажань від зведичників її таланту. Телеграми та письмений привіти прислали такі організації та установи: Товариство «Прогрес», Українське Національно-демократичне Об'єднання, Консулат СРСР у Львові, Головна Управа «Рідної Школи», Театр «Березіль» у Харкова, Київська державна опера, Державний драматичний театр ім. І. Франка у Києві, Т-во письменників і журналістів ім. І. Франка у Львові, Дирекція міських театрів у Львові, Національний Музей у Львові, Союз Українок, Музичне Товариство ім. Лисенка, Товариство прихильників освіти, Український Центральний Комітет у Варшаві, Союз артистів польських спен у Львоі, Українська соціал-радикальна парламентарна репрезентация, редакції «Діла», «Нового Часу», «Неділі», «Громадського Голосу», чернівського «Часу», «Нової Хати» і «Студентського Вістника»; старшина «Союза III» у Львові, Театр ім. Тобилевича у Станіславові, Театр Молюшника у Станіславові, Товариство «Студентська Громада» у Львові, «Чорноморе» — Корпорація українських студентів, Товариство українських ремісників і промисловців «Зоря» у Львові, Товариство «Медична Громада» у Львові, Союз українських приватних службовців Супруга у Львові, Товариство українських студентів львівської політехніки «Основа», Українське академічне Товариство «Січ» у Відні, Товариство «Гольдфаден» у Станіславові, Березанський «Богин», Кооператива студ. мед. ветеринар. «Ватра» у Львові, Громада студентів українців у Познані, Українське акад. козацтво «Чорноморе» в Чернівцях, місцеві товариства в Бережанах, В-во «Русалка» у Львові, Товариство «Бесіда» у Косові, Містечківський гурток «Прогрес» в Соколі, Філія «Прогрес» в Борсени, драматичний Кругок у Калуші і Громадянство Каміни Струмилової.

Крім цього такі приватні особи: Павло Скоропадський з Берліна, М. Мендінський зі Штокгольму, А. Чайковський з Коломиї, Д-р Окуневський в Городенці; з Києва: М. Вороний, Коваленко, Шевченко, Панківський, Барнінський, Терентій Юра, Шведенко, Юрський, Рубчаківна; з Харкова: Голіницький, Крушельницький, Голіницька і Федорцева; з Одеси: Бучка; з Ужгороду: С. Черкашенко, Е. Черкашенко і Ц. Іванова-Верес; з-р Р. Ясницький в Чернівцях, врешті місцеві і з краю: М. Галушницький, К. Гриневичева, Г. Збєжковський, М. Зячківський, А. Говиківна, М. Волошин, С. Чарнецький, — з-р С. і Б. Барани, М. Гавришівна, І. Г. Лішніський, родина Лаврівських з Бережана, Когутяк, Чугай, Гладкий, Баварський, Я. Мандюкова, з-р Полохайло, Ваврин, Волінець, І. Василь, М. Скрипка, І. Зубенко... і не маємо певности, чи цей наоспіс складений нами, подекуди безладний список на підставі чималої скрині паперу є точний і повний...

Сойм.

Внесення «Визволення» в справі конст. відповідальності мін. скарбу. — Заява прем. Бартеля. — Забезпечення робітників на старість. — Справа устрою судівництва. — Криза з опаленням у Східній Галичині.

На засіданні сойму 19. лютого поставлено заповіджне внесення на потягнення до відповідальності перед держ. трибуналом мін. скарбу Чехонича за переступлення бюджету.

Внесення підписали посли Визволення, ППО і Стр. Хл. Внесення представить марш. Дашицький соймові за 5 днів.

У заяві з ним перед приступленням до наряд, зложив заяву прем. Бартель, у якій м. і сказав, що бюджет переступав всі попередні уряди, з тою переважно різницею, що не впошло їх на раді мін., а поришувало виключно міністрами скарбу. Всітаки міністри не потягали до конст. відповідальності. Додаткові кредити з 1927/28 р. були утворені не інакше як на основі ухвали ради мін. у кожній випадку по ствердженні рішучею держ. конституції. Уважливий кредити від ухвалення рах. замкнені є суперечне їм становищем уряду як цілого, що зазначає уже пера на бюджет. комісії. Тому прем. Бартель є хитрий, що лисення, зложено писально проти

БЛІДНИЦЮ неокрови́сті усуває ді- для зміни́ючої, я джм- ляючо, побу́джує апетит, ино́чній середині для реко́валесценції.

М-ра Кшиштофурского, явлю хімово-хімічне на еспан- сий маладія. До набуття у всіх апетит і апроетит. Ціна за фл. 4.25 зол. пів фл. 2. У насенні інтересі жа- дати впрямоз М-ра Кшиштофурского явлю хімово- хімічне. Laboratorijum chem-farm. Mr. M. Krukut- 774 torak, Łódź, 36-2

міністра скарбу є несправедливе, бо може викли- кати небажані для фінансів держави коментарі в опії край та закордону. Коли сойм є думки, що такий стан умотивовує конст. відповідаль- ність, то внесення повинно бути звернене проти цілого уряду.

Сойм по відісланні уряд. проектів про мещ- каневий дозаток для урядовців, алявсьи внесен- ня соціалістів про забезпечення на старість. У висліді сойм ухвалив резолюцію, яка домагати- ся забезпечення взагалі всіх старих людей у Польщі. З черги сойм радя над справозданнями правн. комісії про розпорядок президента дер- жави про устрій сузізінства. Пос. Ліберман (ППО.) виступив проти уст. 88. розпорядку, який отирає широку двері судівництва всім ур- довцям, і проти уст. 284. який говорить про ус- ування та переносування суддів. Мін. справед- ливості Цар у відповіді сказав, що пос. Ліберман не дав ніякого конкретного доказу про захитан- ня судейської незалежності наслідком декрету та не доказав, що декрет суперечить принципам конституції. Міністр каже, що це в Польщі вперше поставлено основу судейської неза- лежності.

Пос. Подоський (Б.В.) доказував, що бо- ротьба в зв'язі з декретом не має річової основи, лише політичну. Парті зробили з декрету ана- ралля для боротьби проти уряду, стараються вивести, що декрет є замахом на суд. незалеж- ність. Як суля, бесілляні заявляв, що судді не потребують такої опіки, яку стрічають у сойм. Дальшу дискусію в цій справі відложено.

Після полагати новелі до закона про інвалі- дів приступили до обговорення наг. внесення со- ціалістів у справі заосмотрювання населення в угілях. Мін. в. справ. Складковський ствердив, що уряд має великі труднощі з огляду на недо- стачу комунікацій та з огляду на опілку, яка з- володіла заможнішим населенням, бо воно непо- трібно закупувало більш запаси опалення. Тепер уже всі повієства мають досить угілля. Лише Сх. Галичина є тут винятком. Це спричинило комунікаційними труднощами, які, треба споді- ватися, в найближчому часі будуть усунені. На- гальність внесення соціалістів ухвалили одно- глосно.

Найближче засідання сойму буде в п'ятницю. На денному порядку м. і проект клубу Б. В. у справі зміни конституції.

Піلسудський і зміна консти- туції.

Зацувати, що марш. Пілсудський задумує в найближчих днях виступити в справі проекту ревізії конституції.

Вальдемарас дякує СРСР.

Аг. Вех. повідомляв, що Вальдемарас, приї- маючи представників нового більшовицького по- сла Овєніака, в армовій сказав, що Литва не за- буде СРСР прихильного становища в справі пе- переданих прав Литви до Вільня.

Зміна терит. самоврядування.

Пос. Полякевич і тов. з Б.В. погодили в сойм проект закона про частинну зміну принципів територіального самоврядування. Проект має на цілі уодностійнення самоврядного устрою. Марш відіслав проект до адм. комісії.

Аманула їде до Європи.

«Юнайтед Прес» повідомляв, що положення Аманули погіршилися. Він клину Кайахтар і пе- ренісся у при-зах. Афган. Кажуть, що Аманула виїде в Європу, бо бачить безнадійність дальшої боротьби.

Біржа.

Збіжжя.

Пшениця дільська 33 50—35 50, пшениця сезан- ська 43 00—43 00, жито галицьке 31 50—32 25, жито г- алійський бранарийний 34 50—35 50, жито на млин 28 00—29 00, жито пастійний 35 50—36 25, онес галиць- кий 29 00—30 00, уручкова румунська 35 50—36 50, са- рафайа промислова 475—500, фасоль біла 113 00—140 00, фасоль хліборва 30 00—33 00, фасоль кіраса 65 00—73 00, горох пів-Нікторія 51 00—55 50, горох півдний 38 00—40 00, бобик 33 50—34 50, мішанка пасте, в зерні 1 000— 00 00, ячка 38 00—40 00, сіно селозиде краве прасовані 15 00—20 00, солома прасована 8 00—9 00, гречка 36 50— 37 50, авен 75 00—75 00, зубів сінній 22 00—23 00, ріпак озимий 75 00—77 00, куку пшенична 30 при 77 00—78 00 куку пшенична 65 при 70 00—71 00, куку жита 65 при

По широкому світі.

Радянська агентура „Тасс“ категорично опрорідує вістку, яку подала ромунська преса про відновлення торговельних або навіть дипломатичних зв'язків між Радянським Союзом і Румунією.

Московська торговельна флота радянського союзу підписала угоду з двома німецькими корабельними лініями в справі пасажирської комунікації.

Спол. Держави в Англію та 12 державами підписали угоду про боротьбу з наркотиками.

З нагоди порозуміння Квіринаду з Ватиканом папська гвардія дає прийняття з дуже святих характером. На прийнятті мають бути всі кардинали, можливо, що приїде й папа.

НОВИНКИ

— Фотограф Янушевич, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (біля Зеленої), Тел. 39-60, 1234 15-3

— З нашого театру. Пишуть нам: Дик 23-го, в суботу, вчором піде прем'єра театральної новинки, досі неграної на нашій сцені, „Задумний день“ у 3 діях Г. Гаєрманса, автора відомої „Наді“. Песу ставить артист петроградського містського театру Соколовський.

— Арештування українських студенток. В неділю 17. ч. м. арештовано біля Преображенської церкви ціла панахиди по бл. п. О. Басарабівій студентки Наталку Юрчинську, Надію Петрик, Валю Топасевич, Семківну і студ. Рака — під замітом недозволених збірок. Всіх арештованих випущено по кількох годинах на волю. Слідство проти них ведеться.

— Українські радянські письменники у Львові. Недавно був у Львові письменник Марко Терещенко, що сплиняв тут на короткий час, вертаючись на Україну з поїздки по Німеччині. Тепер перебуває у Львові провідник „Нової Генерації“ Михайло Семенко, що вертає на Україну також з Німеччини.

— Беззачинні й безрадні. Снігові останні дні, що довели до припинення залізничного руху, далися в знаки подорожнім, які мусили переривати подорож і проводити важкі дні в голоді й холоді. Між іншим на головному дворі у Львові зупинилося багато подорожніх, безрадних серед комунікаційного розгарячу. Були між ними поляки, жиди й українці. Та коли першими (полками й жидами) заопікувалися їхні гуманітарно-допомогові організації, то українці проводили важкі дні, покинуті на ласку долі. Ні одна українська установа не зацікавилася цими нещасними. Але багато вини несуть на собі й самі подорожні, які пасивно зносили голод і холод, не стараючись знайти який-небудь зв'язок з відповідними українськими установами. Аж вчора вийшла в нашій редакції одна подорожниця, яка зясувала нам стан річей. Негайно звернулися ми до д-ра К. Левицького, який з останніх збережує Комітет до допомоги жертвам повені асигнував більшу квоту на допомогу подорожнім, жиди зайнялися „Союз Українок“. Уже з цього факту бачимо, якою слабкою є організаційна сторона нашого життя та яка пасивність обхопидла наших людей, які воліють голодувати й мерзнути, ніж шукати порятунку у своїх земляках.

— Наслідки морозів не зліквідовані. Великі морози, що натискали на нас десять днів тому, не минули в Європі. Від нас перейшли вони до Румунії, де майже 100 осіб померло від стусені, де залізничні зупинилися і школи зачинили так само як у нас. Якби не недостача вугілля та дров у нашій країні, люди передержали би останні зимні без великих труднощів. Правда, що весь край живе в зовсім ненормальних обставинах. Комунікація між близькими містами і селами перервана; люди вертаються до первісних засобів азамини ще перед винаходом залізничної і пошти. Навіть поїзд, що вийшов сміливо до Варшави 17-го вчором, застряг біля Пшеворська і шойно 18-го в год. 13-й приїхав до Розвадова вернувши назад. Тернопіль зовсім відрізаний від світа. До Бродів і Золочева поїхали вчора перші поїзди з вугіллям для мешканців цих міст. З усіх європейських столиць приходять звістки про ненормальні відносини в краю, спричинені морозами та снігами.

— Вовки біля Львова. Великі морози заповідали великі шкоди й серед лісових звірів. Із Підкарпаття прийшли звістки, що багато сери агнуло на морозі. Звірі підходили до людських осел і давали себе ловити. Стадо вояків погнало в бреховицьких лісах. На днях напало шість вояків на різника, що їхав возом. Коні сполошилися, зломали дишель і втекли, а різника оставили на возі. На шість надіхав автобус фабрики „Меркурі“ і відстрахив вояків сигнальною чубкою. Дня 18. лютого вояки заатакували

авто на вийськмім гостинці. В лісах біля Жовкви вояки пожегли побережника.

— На Волині замерзло 9 людей. На Волині мороз доходив до — 33 степен. За той час було чимало випадків замерзнення. В остропільським повіті замерзла одна особа, в горохівським 1, а в Рівні 7 мандрівних циганів.

— Арештували „лікарів“ Райса. Недавно появилася була в пресі пересторога, спрямована зі Станіславова, що ошуканець дент, технік Райс виринув у станіславівським воведстві і старається „лікувати“ навівних. Тому, що в Станіславові не вдалося Райсові удержатися, він перенісся до Здобунова, де й вийсвив на дверях своєї квартири табличку з написом: „Д-р Данило Райс“. На поліції легітимувалася Райс сфальшованим лікарським дипломом. Тому, що поліція в Познані ревізувала за Райсом стежні листи, відставили його до познанської прокуратури.

— Два Великодні у Румунії. Синод ромунської церкви вирішив справу цьогорічного Великодня так: Офіційно святкуватимуть Великдень у цілім краю 31. березня. В тих місцевостях, де віруючі будуть вимагати відправлення великодньої Служби Божої 5. травня, не сміють робити їм труднощів ані священники, ані світська влада. Після цього засідання відомився владичі дати журналістам якінебудь вяснення. Лише митрополит Гурій сказав: „Від вчорашнього дня змінилось положення цілковите. Врешті прийшли ми сьогодні до порозуміння і весь мир буде задоволений“. На цьому засіданні арадійський владича доказував, що православна церква дезорганізована і тому поширюється ересь і сектантство. На підставі цього відчиту вибрав синод комісію зі завданням розглянути питання реорганізації синоду й православної церкви.

— Морози — нормальне явище. Директор метеорологічного інституту в Берліні д-р Фікер не погоджується з думкою, яку загальною повторювала преса на тему великих морозів, передаючи погляд деяких учених: буцім-то температура наближується до ледяної доби. Морози, які панують в Європі, були нормальними від 1800 до 1870 р. В останніх 60 роках залягали вітри — ось і все. Над бігуном лежить велика скількість студені, немов би прикритої шапкою, що має гачно означені „вентиляторі“, через які надвишка йде до нас. Один з таких вентиляторів є при Новій Землі, звідки ступінь доходить до середньої Московщини. Вітри спрямовували її в останніх роках на Сибір. Цього року натиск бігунової студені був більший і вона розлилася по всій середній Європі. Виною тут східні вітри. Звідки вони зявлялись і чому вони так довго зупинились у нас, це одна з тих тайн природи, яких наука не в силі ніколи вповні розяснити.

— Що лишилось з православної церкви у Варшаві? Із розібраного православного собору в Варшаві лишилось 38.000 метрів матеріалу, який зужили на викладення передміських вулиць. 82.000 ш. метрів пішло на самі вулиці, 37.500 на хідники, 47.500 на парки, 1800 на мостові стовпи. 3.000 роздали ріжним державним і суспільним інституціям. Лишилися тепер тільки граніт, який ужиють при якійсь більшій монументальній будівлі.

— Хто знає Мексик? Мексиканський часопис „Пренса де Мексико“ розписав у порозумінні з французькою пресою конкурс для європейських журналістів без огляду на національність за найкращу низку статей про дійсний стан відносин у Мексику. Нагорода 100.000 фр. Вона, як упевняють, буде признана об'єктивним журі, незалежним від урядових апеляцій.

— Чи смокінг сезне? З Лондону наближується до нас революція... мужеської моди. Між англійцями сезне смокінг. Туди, куди раніше „джентельмени“ скрізь приходили в смокінгу: до театру, до дорогого ресторану, до „танцюючого“ льокало, тепер ходять у темно блакитнім піджаку. У такім одязі бачили навіть королівських синів і брата еспанського короля. Одним словом смокінг, що був досі найгарнішим і найпрактичнішим святочним мужеським одягом хотів кращі заступити чимнебудь іншим, щоб тільки іншим. Бо мода не знає льогіки, а знає лише інтерес.

— З американської атлетики. З нашої ню-йорської „Свободи“ випикуємо такі звістки про атлетичні змагання в Нью Йорку. Дня 9. січня були змагання між двома українськими силачами, моряком Кириленком з Радянської України і галичаном Залізником (Миколаєм Гахом із Скалатщини). На сні було багато публіки, особливо української, яка хотіла бачити обох українських силачів і видіти, хто побідить. Боротьба тривала майже 40 минут і була завзята. Перевага Кириленка була помітна. Він кидав Залізником немилосердно, акції виступу його поза загорода, так, що Залізник таки добре потовкся. Тоді переможцем проголошено Кириленка і публіка уклала йому овацію. 17-го боролась оба українські силачі Кириленко і Залізник з двома італійськими силачами Кириленко мав цілого силача

з Риму, Девіто, приятеля Муссоліні. Тому було на боротьбі багато італійської публіки. Боротьба тривала 45 минут. Кириленко виявив більшу силу, а Девіто більший вишкіл. Вкінці суд пісудив, що ніхто не вийшов переможцем. Залізник після дуже тяжкої боротьби зборов другого італійського борця Рокко. 24-го осягнув перемогу Кириленко над польським силачем Стахом Збешком. Боротьба була дуже заплята, але по 35 минут Кириленко поклав його на лопатки.

— Справлення помилок. У вчорашній рецензії про виставу „Бориса Годунова“ в міському театрі вийшло третє речення з початку наслідком пропущення одного слова незрозуміло. Це речення має звучати так: „В останніх роках в зах Європі (у Франції і в Німеччині) являлися навіть тенденції видати й виставити цей твір у перелік, оригінальний концепції автора, були також сильні протести проти перерібки Корсакова, яка мовляв, скривила оригінальні риси музики Мусоргського. При кінці подано помилково, що партію бродяги-черця співав п. Попот. Має бути: п. Тарнавський. — У вел. фейлетоні „Діпровізана роль артистки“ у 12 рядку згорі має бути замість „перевести“ — „перепласти“.

З життя наших установ.

Загальні Збори Товариства „Українська Захоронка“ у Львові.

Товариство від 27 літ удержує в кожній ділянці Львова захоронку, до якої приймається дітей у передшкільному віці. Діти під проводом учительки проводять вільний час на забаві й науці. Захоронки виховують дітей в національному дусі, а школи „Р. III.“ дістають дітей, головнио з українських Захоронок.

Звичайні Загальні Збори Товариства відбулися дня 8. II. ч. р. при участі 50 членів, серед яких ми бачили визначних громадян і громадян. Зборами проводив надр. Сосновський, секретарювала І. Макух-Павликовська.

Зі звіту уступаючого Виділу видно, що Товариство поновило в останньому році свою діяльність, засновуючи нову Захоронку на Підгір'ях. Разом удержувано 10 Захоронок у всіх ділянках Львова — а фреквенція дітей виносилася 450. Підчас побуту в Захоронці діти одержували 2 рази харчі. Крім того влаштовано заходом Т-ва Свято Миколая, на яким роздано дарунки й уладжено ялинку для дітей.

Кожна з Захоронок улажувала представлення, поїиси й концерти. Педагогічний нагляд над Захоронками має інспектор Рідної Школи і інспектор Кураторії. З адміністративного боку наглядають Захоронки члени Виділу. (Кожна Захоронка має свою опікунку в особі члена Виділу). Тагар удержання Захоронок спочиває виключно на Виділі Товариства. В останніх роках „Рідна Школа“ оплачувала учительку. В минулому році половину платні учительки покривало Товариство. Видатки Товариства вносили в минулому році поверх 23.000 зол. На покриття цього складалася членські вкладки, датки американських земляків, датки інституцій, ординариату, доходи з імпрез Товариства і підмога магістрату Львова (3.000). Членів Т-ва має 400. Членська вкладка 1 зол. місячно. Т-во має власну каменицю при Жовківській ділянці і дім на Леванівці.

Збори уділили уступаючому Виділу абсолюторію враз з подякою за працю. Головою Товариства вибрано поновно п. Гордицьку. До нового виділу входять пп. Копачева як містоголовна, Филиповичева як сарка, Лопчинова як скарбничка, Федасова, Гвоздецька, Мудракова, Лукавська, Ракова, Струтинська, Назарева, Кмишківка, Кульчицька, о. Бучацький, Якевичівна, Масляківна, Павлюковська, Барановська.

Статут Т-ва дозволяє засновувати Захоронки в цілім краю. Однак наслідком браку фондів не могло воно поширити свої діяльності. За те в краю існують Захоронки, які є власністю інших Товариств: як „Союз Українок“, „Прогрес“, „Рідної Школи“ і т. д. Тому вже на вийсеймій Святі Т-ва, як і на тих Загальних Зборах виринула думка, щоб ті Захоронки зв'язати бодай організаційно, стояти з ними в зв'язку, ширити пропаганду засновування їх в цілім краю. Збори на внесення п. Малицького доручили зайнятися тою справою новому Виділу.

В справах Т-ва належить згодошуватися письменно й особисто в льокалі Товариства. Львів, вул. Руська, ч. 3. Там відбуваються засідання в середу год. 6. вчором. — Товариство запрошує отсим широкі кола громадянства вступати в члени і тим самим допомогти Виділу в його праці над нашою дітворою.

Добро „Прогресі“ — це добро цілого народу, а зокрема кожного з нас

3 судової салі.

За мільйонів ошуканства.

Хоч мороз все ще шипав за ніс і вуха то все таки ласі на сензаций мешканці Львова об'їжджали салі розправи проти обв. Кольнича і товаришів. Досяг переслухано вже около 30 свідків, а ще біля 52-ох свідків буде зізнавати. З тої причини присуду западе мабуть аж з кінцем березня 1929 р.

Ціка плеяда свідків, які зізнавали минулого тижня, це самі пошкодовані, які платили за позички, затягнені в „Банку Взаємного Кредиту“, лухварський відсоток, бо аж 10% на місяць. Своїми зізнаннями обтяжували ті переслухані свідки головно обв. Кольнича.

В понеділок дня 19. лютого ц. р. публіка могла почути також одну пікантну сензацію. І так оборонець обв. Кольнича д-р Аксер ставив внесення, щоб судового знавця книговодства Талея Студинського не переслухувати з тої причини, що він при укладанні бізнесу фірми „Мазага“ послуговувався крім матеріалів, доставлених урядом, також іншими вістками і що за саме виготовлення бізнесу кавав собі і заплатити 1.800 доларів. Зновж сам св. Студинський заявив, що виготовив бізнес фірми „Мазага“ з припорушення конкурсової маси „Банку Взаємного Кредиту“ і побрав за це лише 1.500 зол. Одначе обв. Пістнер заявив, що св. Студинський побрав за виготовлення бізнесу фірми „Мазага“ понад 1.000 доларів і така клята є записана дійсно докладно в кни-

гах тої фірми. Трибунал відкинув внесення оборони і св. Студинського переслухано. Він потвердив різні несправильності в книговодстві „Банку Взаємного Кредиту“ і „Мазага“.

Зізнання дальших важливіх свідків подамо в найближчих числах „Діла“.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Олександр Петровський, припар при красіві шпиталі у Чернівцях (давніше в Кішполонгу і Вижниці) упокоївся по довгій і тяжкій хворобі 26. грудня ц. р. в 55 році життя. В. Й. П.!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Кооператива „Український Театр“ під дир. Я. Студинця.
Субота 19-го. г. 7.30 веч. „Золушкий лев“, п'єса на 3 дії Г. Гейне (переміра).

Великий Мський Театр:
Середа 20-го. г. 7.30 веч. „Бродвей“, постановка інстит. Моділевської.
Четвер 21-го. г. 7.30 веч. „Борис Годунов“, опера Мусоргського.

Кінз.

„Аполло“: „Тайний штурм“.
„Лев“: „Повин пасти Ілліадської“.
„Одеса“: „Ніч на вулиці“.
„Палац“: „З димом подаринка“.
„Патриархат“: „Жінки на ховзській дорозі“.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

Громадяни! Приготуйтеся до відповідного відвідування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та припиніть всі гірші нас жовітний поларком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

ОЛЕКСА МОСКАЛЬ з Волі Старо-савої прп. Яворія уроджений 12.11. 1901 р. у Львові, отримав згублену військову книжечку виставлену через П. К. У. в Городку. 1471 9-3

РУТИНОВИЧІ коні-снт поміщиків посли. Зголошення приймає канц. Д-ра Хрибака в Пережичах. 1463 3-5

ПОВІДОМЛЯЮ П. Т. Публіка, що прийняв на нову роботу жіноччх суконь від 20 зол. „Jolanda“ Сташина 8. П. пов. 121 4-4

ФОТОГРАФІЧНЕ Зведення Ю. Вин-пеовського, Льв. в. Оссода неких ч. 6. 1954 7-10

ПЕНСІОНАТ в Лукавській в Ко-ві побудова, що приймає гостей на весняний сезон з дня 1. березня п. р. 1454 3-8

ГРОДИНИК ВАШІ буде наданне на-правлений в найбільшій годинникар-ській роботі Івана Зельтенрайха Львів пл. Марійська ч. 5 З пров. нці просимо репарант присилати поштою — (сторонні) лавські годинники не еро-блюмо на пучі. 146 41-7

НА рати МАТЕРІЦІ 3 полуні в 30 зол. Волосині 75. Вкладі доплати 25. Канцис до розкладання іобедно-ві 55. Фотезали розкладані 45 Го-беліної отомані 55. Ліжка сіткова 40. Вилка столові 25. Умивальні 5. Ліжка мисливні 25. Дітвчі білі ліжкорогани 30. Фабрика ЗАКС Личаківська 142. 1-3

ОГОЛОШЕННЯ
За оголошення редакція не відповідає

Системі негу чегіна, сери і жолука
д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
1432 Пересвідчення Рентгеном. 13-2

Д-р Ростислав Білас
орд. при вул. Коперника ч. 43.
1415 3-3

Д-р Александер Мальчик
Львів, вул. Локіого ч. 8.
орд. е у внутрішніх і м'яких не-дугах, лічить кривизну лям-посі і дятеліцію.
1450 Просвідчення Рентгеном. 3-12

ОСТОРОГ! Остерігаю, щоб хтоне-був не хотів по ошуканстві оригіна-лний зразок в жовтій м. р. дозвонити Тимоча Елену, хворий 1901 р. а саме: шалентом молодістю українсь-кої сім'ї в Пережичах, зустріну і сід-лентом польського громадянства. 1470 2-2

Зв'д млення.
1485 **ФІРМА** 1-1
Л. Тенненбаум і Синове
гузтвіні склади заліз і металів перенесла свої бізні і склади з дня 1. січня 1929 р.
до власного дому на вул. Газо-ву ч. 5-7, ріг Слонечної,
п Телефони 12-10 і 12-81. п

ЛІЖКО подале Патент з на-туралов, наймає як ийбітне місце 30 зол. На про-міну ясноділюю одержання за-дано Фабрика ЗАКС Львів пл. Личаківська 13. 1483 1-4

За редакцію відповідає Василь Муляй.

Видав Видавничий Спілка „Діло“.

В друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.

НЕРВОЛЬ
Хеміка д-ра ФРАНЦОЗА, одинокій радикальній і випро-болованій середина (вагіранія) на **РЕВМАТИЗМ** кольку з причин пере-студ, на постріл, іскіас і т. п. Желати в аптеках. Желати в аптеках. Вибір і головна пі оджа. **АПТИКА МІКОЛЯША ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА Ч. 1.** 1470 31-7

Поклик до священичх жінок давницької Архидієцїї.

Для 12. березня п. р. відбується у Львові **1. Загальні Збори** „Комітету допомоги вдовам і сиротам по свідченицях“

Того дня відправиться в год. 9. рано в перші П'єсобріжжя Господнього (при вса. Кравецькій) **СЛУЖБА БОЖА** за у-ном в Ченці і Добродіа нашого Комітету. В год. 11 перед полуднем зберуться від-поручниці деканат-них Комітетів в сазі „Народного Дому“ (вул. Рутівського ч. 2) для аудіування звіту Комітету з успіхів праці в 1928 році. В тій пилі Па-ні кожного деканату позбавть о зна-чення своїх відпоручниць і повідомлять нас власно про докранний вибір.

В год. 7. вечерю відбується в сазі „Народного Дому“

ЧАЙНИЙ ВЕЧІР
подучений з музично-вокальними про-дукціями і фанговою лотерією. Дехд з него вечера призначений на збіжшення фонду заступна дому для вивонці і свірт по священних, тому звертаємося з гонкою просбою до всіх священних Паів, щоб би лас аві причинитися до с і лотерії довідників фантані. При мемо а відповісти кожну жертву, як н. пр. шиджа, вишник, руч-ни меча, крипи, солонина, смажені ма-ло, жування, ерб і т. п., есенціално жертви в готівці. — Фенти можна скла-дати або в одній а Пань в деканаті і ра-зом прислати до Львова, або присто від-слати до Львова на адресу: Вл. Олга Личаківська, в-вова, вул. Жолківська 12, Львів, для 13. лютого 1929 р. Комітет допомоги вдовам і сиротам по священних, Львів, вул. Домініканська 11. Нагал в Дзєронича, голова Софія Личаківська, секретарка.

ЗВИЧАЙНИЙ ЗАГАЛЬНИЙ ЗБІР ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА“ У ЛЬВОВІ

відбудеться в четвер дня 21. березня 1929 р. в салі Музичного Товариства ім. Лисенка у Львові, вул. Шанкевича ч. 5.
Початок Збору в год. 10. перед пол.
ДНЕВНИЙ ПОРЯДОК:

- 1) Відкриття Збору.
- 2) Прочитання протоколу з останнього звичайного Загаль-ного Збору.
- 3) Відчитання правильника Загальних Зборів Товариства „Просвіта“.
- 4) Затвердження маєткової трансакції філії Товариства „Просвіта“ в Сокалі.
- 5) Вибір Комісії-Матин.
- 6) Вибір Президії з діяльності Товариства за час Звд 1. VII. 1927. до 30. VI. 1928.
- 7) Звідолення Ревізійної Комісії й уділення абсолюторії Головному Видлові.
- 8) Вибр 5 членів Головного Видлу на 3 роки, 1 члена на рк, 6 заступників видлових і Ревізійної Комісії з 5 членів і 2 заступників.
- 9) Іменовання почесних членів.
- 10) Усталення членської вкладки на 1929 р.
- 11) Внесення і запити членів.

ПРОД-Ж НА ДОГІДНІ СПЛАТИ!

МАШИН ДО ШИТТЯ
ГРАМОФОНИ
Р О В Е Р И
МОЛОЧІ КРУЖІВКИ
ІХ СКЛАДОВІ ЧАСТИ
ПРИБОРИ ДО КРАВЕЦТВА
І І РУЧНИХ РОБІТ І І
ВЛАСНИЙ ВАРСТАТ НАПРАВ
Александр Малімон і С-ка
Спіл-а в обл. пор.
2496 Львів, вул. Валова 11 а. 33-?

СКЛО:
ПОРЦЕЛЯНА
КРИШТАЛИ
ПОРУЧАЄ
НОВООТВОРЕНИЙ СКЛАД
ОЛЕКСАНДРА ОНИСЬКА
Львів, Галицька ч. 20.
885 / (*іг одавал) 25-?

Вд Управління Синодальної Ради
Православної Чеської Церкван.
Сия повідомляється, що до неї вступило протанні від Олександри Чорнової-Карію коноі, а заходом про розв'ї П шажбу з Олександром (Олександровичем) парижком, а причини його безвісного довгого тиного перебування. Осіб знаю-чих місце його перебування просить по-відомити а адресу: Sinedalni Reda Pra-voislyne Cirkeve v Praze XII, Zahrbicka 6 1402 2-3

За редакцію відповідає Василь Муляй.

Видав Видавничий Спілка „Діло“.

В друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.